

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

Особливості перекладу слів іноземного походження у корейських есе

Кваліфікаційна робота
на здобуття ОС «Бакалавр»
здобувачки першого рівня вищої освіти 4
року навчання (денна форма)
Галузь знань 03 – Гуманітарні науки,
Спеціальність 035.066 Філологія (східні
мови та літератури (переклад включно),
перша – корейська),
ОПП «Корейська мова і література та
переклад, англійська мова»
Ончул Марії-Єлизавети Юрїївни

Науковий керівник:
асист. Налімова Анастасія Олександрівна

Рецензент:
асист. Аліменко Ольга Сергіївна

«Допущено до захисту»
Протокол засідання кафедри мов і літератур
Далекого Сходу та Південно-Східної Азії
Протокол №11 від 24 травня 2023 р.
Завідувач кафедри _____ доц. Ісаєва Н.С.

КИЇВ - 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ВИДИ СЛІВ ІНОЗЕМНОГО ПОХОДЖЕННЯ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ	6
1.1 Іншомовні слова як частина словникового складу корейської мови.....	6
1.2 Види іншомовної лексики в корейській мові	8
1.2.1 Слова китайського походження в корейській мові	9
1.2.2 Корейські англіцизми як частина запозичень	10
1.3 Використання іншомовної лексики у художньому тексті	15
Висновки до першого розділу	17
РОЗДІЛ II. СЛОВА ІНОЗЕМНОГО ПОХОДЖЕННЯ У КОРЕЙСЬКИХ ЕСЕ ТА ЇХНІЙ ПЕРЕКЛАД	20
2.1 Жанр есе з точки зору корейських та західних дослідників	20
2.2 Особливості перекладу слів іншомовного походження у корейських есе 23	
2.2.1 Особливості перекладу слів китайського походження у корейських есе	24
2.2.1 Особливості перекладу гібридної лексики у корейських есе	28
2.2.2 Особливості перекладу англіцизмів у корейських есе	29
2.3 Типові помилки при перекладі іншомовних слів у корейських есе.....	33
Висновки до другого розділу	37
ВИСНОВКИ	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	42
ДОДАТКИ	44

ВСТУП

Кожна мова продовжує розвиватися і збагачуватись новими словами впродовж свого існування. Носії мови неминуче доповнюють словникову скарбницю неологізмами (термінами, що лише входять у мовне використання), адже з розвитком людства досліджуються чи утворюються нові явища, лексичне значення яких потребує визначеного позначення. Часом ці явища потрапляють у конкретну мову вперше, проте вже існують давно в культурах, з яких приходять, а отже й мають назви, які зручно переймати й використовувати. Так виникає явище слів іноземного походження, яке притаманне кожній мові. Число запозиченої лексики в корейській мові становить близько 70%, що підкреслює актуальність проблеми перекладу корейської лексики. Великий відсоток слів іноземного походження також унеможлиблює уникання їхнього використання в усіх сферах діяльності та при написанні текстів будь-якого стилю.

Есе як жанр охоплює велику різноманітність творів — від дорожніх записок до філософських роздумів, — а обсяг есе загалом не переважає 20 сторінок. Такі особливості надають відчуття творчої свободи й зручність письменникам при написанні есе, що заохочує їх використовувати загальномовні та індивідуально-авторські неологізми, сленгізми тощо.

В межах дослідження ми опрацювали використання іншомовних слів у корейських есе та досліджено особливості їхнього перекладу. Жанр есе зародився на Далекому Сході ще на початку минулого тисячоліття, проте статистика останнього десятиріччя доводить, що корейські есеїсти дедалі більше отримують всесвітнього визнання, що породжує попит перекладу корейських есе.

Актуальність дослідження зумовлена ростом популярності корейських есе за межами Кореї. В Україні також простежується позитивна динаміка зацікавленості корейською мовою, культурою і, як наслідок, літературою. Перекладацький аспект у дослідженні іншомовних слів корейської мови серед українських науковців недостатньо досліджений і перекладачі, як наслідок, зіштовхуються з проблемою доцільного перекладу корейської лексики як в есе,

так і безпосередньо інших літературних жанрах, при написанні яких використовується лексика різного походження.

Об'єктом дослідження є корейські есе ХХІ ст.

Предметом дослідження є особливості перекладу слів іноземного походження у корейській мові в корейських есе.

Метою дослідження є виокремити особливості перекладу слів іноземного походження в корейській есеїстиці.

В процесі дослідження необхідно вирішити наступні **завдання**:

1. Класифікувати слова іноземного походження в корейській мові, виявити їхні особливості;
2. Визначити жанр есе в корейській літературі;
3. Проаналізувати слова іноземного походження в корейських есе;
4. Виявити проблему перекладу слів іноземного походження в корейських есе;
5. Зазначити можливі методи перекладу корейських слів іноземного походження українською мовою.

Наукова новизна полягає у пропозиції нової класифікації іншомовних слів у корейській мові. У рамках даного дослідження розглядаються методи перекладу іншомовної лексики в корейських есе, які ґрунтуються на їхніх особливостях. Крім того, здійснюється аналіз та уточнення характеристик жанру есе в корейському літературознавстві з метою визначення його специфіки використання іншомовних слів.

Матеріалом для наукової розвідки стали збірки есе Чо Соньона, Лі Юньон, Чі Найон, Кім Сонквана під назвами «Коли втомлюєшся від життя і любов руйнується» (조성용 «삶에 지치고 사랑도 무너져갈 때», 2021), «Зі мною все гаразд, але...» (이윤용 «저는 팬찮습니다만», 2017), «Часу немає, а я хочу робити добре» (김성광 «시간은 없고, 잘하고는 싶고», 2020) відповідно.

В ході дослідження було залучено різні теоретичні й практичні **методи**: контекстуальний аналіз, аналіз і порівняння, класифікація, дихотомія.

Результати роботи можуть слугувати при перекладі корейських есе українською мовою. Також матеріал дослідження уточнює визначення іншомовних слів корейської мови в цілому й особливості перекладу, в чому полягає **практичне значення** роботи.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, теоретичного і практичного розділів, які супроводжуються висновками, а також загальних висновків та списком використаних джерел. Обсяг роботи складає 45 сторінки.

РОЗДІЛ I. ВИДИ СЛІВ ІНОЗЕМНОГО ПОХОДЖЕННЯ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ

Важливість дослідження походження слів усвідомили ще у Стародавній Греції IV ст. до н. е. філософи-стоїки, які дали визначення терміну *етимологія* (*етімон* — істина; *логос* — слово). Прослідковуючи за історичним корінням слів розв'язують ряд історично-етнографічних питань. Зв'язки між мовами, що простежуються у спільних коренях, споріднених словах двох чи більше мов, відображають взаємовплив культур та його роль у формуванні народних традицій й ідентифікації нації. Вивчення походження слів допомагає розкрити закономірності мовного розвитку, встановити зв'язки між мовами та відновити стародавні форми й вимову слів. Це сприяє глибшому розумінню процесів, що відбуваються в мові, та розвитку лінгвістичної теорії. Також знання про етимологію слова допомагає розуміти його семантику та значення, розпізнавати способи формування нових слів у мові, відтворювати мовні правила та здогадуватись про значення нових термінів чи незнайомих слів. Також ці знання слугують основою для творчого вживання мови й створення нових слів. Таким чином з'ясовуємо потребу в ретельному вивченні лексичних одиниць і їх походження.

1.1 Іншомовні слова як частина словникового складу корейської мови

Дослідження класифікації лексики за її етимологічним походженням у корейській мові здійснювалися дослідниками з початку XX ст. Проте, не існує єдиного точного систематичного поділу до цього часу. В кінці XIX ст., після відкриття Корейського півострова для міжнародної торгівлі та настанови зв'язків з західними країнами, в корейську мову почали проникати слова з західних мов. З того часу спостерігається позитивна динаміка зростання іншомовної лексики, що вимагає належного обстеження та дослідження цих лексичних одиниць.

Важливою проблемою є точне визначення терміну «мовне запозичення» в контексті корейської мови. У межах кожної мови вивчається явище мовного запозичення, і надається чітке визначення цього явища. Британський лінгвіст Крістал дав визначення мовному запозиченню (*loan word*), або ж словам

іноземного походження так: «...це мовна одиниця, що була запозичена, асимільована, з деякою адаптацією до фонологічної системи нової мови, в яку була запозичена» [5]. Енциклопедія української мови визначає мовне запозичення так: «звук, морфема, слово або його окреме значення, фразеологізм, синтаксична конструкція, перенесені з однієї мови в іншу, а також сам процес подібного перенесення».

Серед корейських лінгвістів явище мовного запозичення досліджували Кім Йонгин, Но Мьонхі, Пак Чонхван, особливо зосереджував увагу на впливі китайської та японської мов на корейську Ім Хонон та багато інших.

Чон Кьоніль досліджував і класифікував корейську лексику за її походженням. У своїй роботі він зазначив: «Словниковий склад мови складається з різних шарів, і залежно від характеристик складу словникового запасу можливі різні підкласифікації... Однією з цих підкласифікацій є підсистема, яка розрізняє шари, визначаючи походження лексики, розрізняючи слова на питомі (고유어 *kojuo/native word*) і запозичені (외래어 *vereo/loan word*). Іншими словами, лексичні одиниці, що складають мовну систему, розділяють на ті, які виникли й були використовувани від самого початку історичної перспективи цієї мовної системи, та на ті, які були перенесені з іншої мовної системи через контакт та взаємодію з іншою мовною культурою. Відтепер, ті слова, що вже були в межах цієї мовної системи, називаються питомими словами (고유어), а ті, що були прийняті через взаємодію з мовною культурою, називаються запозиченими словами (외래어)» [24]. Однак запозичення в корейській мові можуть іменуватись як 외래어 (*vereo*) або 차용어 (*чхайоно*), різницю між якими часто не виділяють.

Питання різниці 외래어 (*vereo*) та 차용어 (*чхайоно*) досліджував Сон Вон'ян, прирівнюючи їх до німецьких *fremdwort* (слово, яке не асимілюється в новому середовищі та зберігає свій іноземний характер з точки зору вимови та представлення символів) та *lehnwort* (слово, що спочатку було *fremdwort*, але асимілювалося в новому мовному середовищі з точки зору вимови, етимології,

флексії та наголосу (тональності) і стало схожим на рідну мову як частину системи) відповідно [21]. Це важливо при класифікації корейської лексики в цілому і визначення статусу корейських слів, що закріплюються у мовленні.

Окрім слів іноземного походження, окремо виділяють слова китайського походження *한자어* (*ханджао*). З погляду сучасної корейської мови, *한자어* (*ханджао*) визначають як «слова, які можна записати китайськими ієрогліфами й прочитати їх з використанням корейського китайського вимовляння» [19, с. 466]. В результаті різних досліджень відсотковий розподіл корейської лексики за етимологічним походженням різниться, проте округлюючи зводиться до 5% запозиченої лексики *외래어* (*верео*), 65% лексики китайського походження *한자어* (*ханджао*) і 30% питомої корейської лексики *고유어* (*коюо*) [14, с. 445]. З часом запозичена лексика асимілюється й адаптується в корейське мовне середовище, і стає укоріненою — *귀화어* (*квіхвао*). Нижче схематично зазначено.

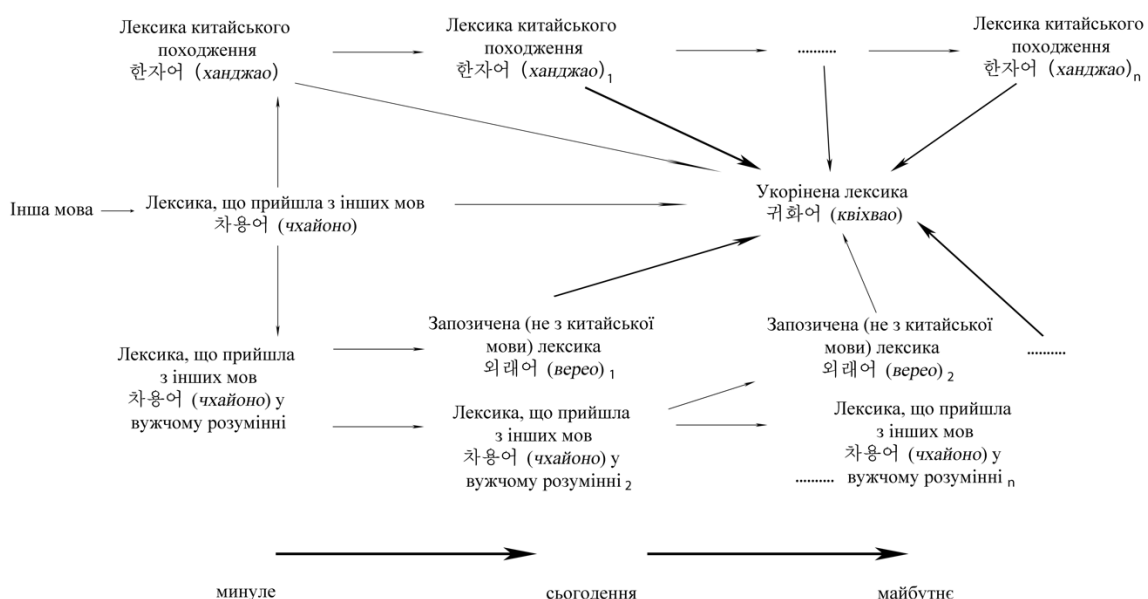

Рис. 1 Види лексики, що прийшла з інших мов і її адаптація

1.2 Види іншомовної лексики в корейській мові

У рамках дослідження ми розглядаємо два типи іншомовної лексики: *한자어* (*ханджао*), що включає лексику китайського походження, та *외래어* (*верео*), що включає запозичену не з китайської мови лексику. Разом ці два типи

становлять приблизно 70% загального обсягу лексики, тому їх класифікація і поділ на різні види мають важливе значення для загального дослідження корейської лексики. Особливу увагу ми приділяємо запозиченій лексиці китайського та англійського походження, оскільки вона є найбільш поширеною вживаною лексикою.

1.2.1 Слова китайського походження в корейській мові

В корейській мові спостерігається значна кількість морфем, що мають китайське походження і були безпосередньо або опосередковано запозичені. Це призвело до формування лексики китайсько-корейського походження, або Сіно-корейської лексики (англ. *Sino-Korean*), відомої як *한자어* (*ханджао*) у корейській термінології. У роботі Сім Чжегі слова китайсько-корейського походження *한자어* (*ханджао*) визначаються як «всі індивідуальні слова, які можуть бути записані китайськими ієрогліфами посеред корейської мови» [22, с. 27], а в роботі Но Мьонхі вони визначаються як «ті, що незалежно від свого походження, відповідають корейській лексиці, можуть бути записані китайськими ієрогліфами, використовуючи корейську мову, і читаються відповідно корейських фонетичних норм» [20]. Окрім імпорту китайських слів, у корейській мові створюються нові слова китайсько-корейського походження, що незалежні від китайської, шляхом поєднання китайських ієрогліфів і елементів. Китайсько-корейські слова складаються з китайських ієрогліфів, але записуються за допомогою корейської абетки — *한글* (*хангиль*).

Навіть після винайдення корейської абетки *хангиль* у 1446 році, продовжувалося використання як китайських ієрогліфів, так і хангиль у письмових офіційних документах. Таке змішане використання двох систем письма продовжується, оскільки воно вважається більш чітким для вираження значення та етимології слів [10].

Крім широкого використання китайських ієрогліфів у писемних документах в Республіці Корея, значна частка запозичення китайських ієрогліфів у корейську мову призвела до появи багатьох синонімів до вже наявних

корейських слів, що поступово втрачають своє значення у конкуренції з китайсько-корейськими термінами. Таблиця А.1 призначена для порівняння вживаності сіно-корейської та питомої корейської лексики на основі кількості запитів у пошуковій системі Google, що генеруються протягом приблизно 0,35 секунди.

У таблиці А.1 спостерігається варіація співвідношення використання сіно-корейської та питомої корейської лексики, проте в усіх зазначених словах переважає використання сіно-корейської лексики. Наприклад, при аналізі слів, які українською мовою перекладаються як «причина», співвідношення складає 9:0,3, що свідчить про низьку популярність питомої корейської лексики у порівнянні з лексикою китайського походження.

Також дослідження китайських морфем і лексем важливе у контексті утворення слів-запозичень з іноземним походженням. Певна частка запозичень є гібридом (혼종어 *хонджоно*/hybrid word) наявних слів китайського походження в корейській мові та компонентів англійського походження. Також виникають вирази, що складаються зі слів різного походження:

듀얼 성형 (*тюоль сонхьон*) — *подвійне формування*

Вислів складається з 듀얼 (*тюоль*) з англ. *dual* (укр. *подвійний*) та слова китайського походження 성형 (*сонхьон*), яке ієрогліфічно пишеться як 成形. 성형 (*сонхьон*) використовується у виразі 성형 수술 (*сонхьон сусуль*) — пластична операція, перед яким при додаванні назви частини тіла, утворюється вираз «пластична операція (частини тіла)». Часто слова, що означають частини тіла в корейській мові, є питомими. Наприклад:

- 코 성형 수술 (*кхо сонхьон сусуль*) — пластична операція носа;
- 눈 성형 수술 (*нун сонхьон сусуль*) — пластична операція очей.

Слово 듀얼 (*тюоль*) додає значення «подвійного», тобто 듀얼 눈 성형 수술 (*тюоль нун сонхьон сусуль*) — *подвійна пластична операція очей (подвійна операція щодо формування форми очей)*.

1.2.2 Корейські англіцизми як частина запозичень

В межах нашої роботи досліджуємо запозичену лексику 외래어 (*верео*). Найбільшу частку запозиченої лексики в корейській мові становлять слова з англійської мови (близько 90% від усіх запозичень 외래어), а також з японської, німецької, французької, італійської, латинської тощо.

Термін, що означає мовне запозичення слова чи його окреме значення, або вислів, що був запозичений чи перекладений з англійської мови або утворений за її зразком в українській мові заведено називати «англіцизмом» або «англізмом» (англ. *anglicism*). Якщо слова чи вирази є типовими для американської англійської, фонетичні та граматичні особливості якої відрізняються від британської англійської, тоді їх називають «американізмами» (англ. *americanism*).

До прикладу англіцизмів в українській мові наводяться слова *комп'ютер*, *бізнес*, *сервіс*; крилатий вислів «Бути чи не бути» (англ. «To be or not to be») В. Шекспіра з п'єси «Гамлет»; фразеологізм «скелет у шафі» (англ. «skeleton in the cupboard»); реалії (слова, що відображають унікальні предмети, явища, культурні особливості або соціальні утворення, характерні для певної країни, народу або культури) *Діснейленд*, *Скотленд-Ярд*.

В корейській мові немає закріпленого єдиного терміну на позначення англіцизмів. При аналізі 15 лінгвістичних наукових робіт, в яких використовувалось слово *anglicism*, зареєстрованих в Інформаційному центрі з освіти та наукових досліджень (RISS) Республіки Корея, зустрічались терміни 영어 차용 (*йоно чхайон*), 영어 차용어 (*йоно чхайоно*), 영어 외래어 (*йоно верео*), 영어 어휘 (*йоно охві*), 영어식 표현 (*йоно пхьохьон*) та інші.

Японська мова має вагомий вплив на появу англіцизмів в корейській мові через активне використання англійської мови в Японії (в японській мові частка запозичень значно більша за корейську, сягає близько 10% [6, с. 93]). Активне запозичення англійської лексики в японську розпочалося після середини XIX ст. Відтоді поступово англійська мова стала другою найзначнішою складовою сучасної японської лексики після китайської мови. З 1910 по 1945 рік Корея була японською колонією, і офіційною мовою стала японська. Попри те, що політика

в Кореї з моменту отримання незалежності у 1945 році полягає в спробі усунути японські слова, певні японські лексичні одиниці все ще активно використовуються [7, с. 8]. Крім того, оскільки японці активно імпортували західну технологію, разом з нею увійшло багато англійських слів, саме в цей період почали з'являтися найраніші запозичення з англійської в корейську мову. Потім частина лексики ввійшла в корейську мову.

У дослідженні Чона про вплив англійської мови на корейську він поділив його на три періоди, описавши процес, за яким англійська мова набуває присутності й впливу в корейській, зосереджуючись на ключових подіях та лінгвістичному середовищі кожного періоду [8]. Він також детально описав явище *англізації* (процес впливу англійської мови на інші мови та культури) через рекламу в журналах, газетах, телепередачах та телесеріалах як показник активного прийняття англійської мови масовими медіа та носіями мови. Активне прийняття англійської мови масовими медіа та впливовими особами має позитивний ефект на розширення лексичного запасу і розширення виразності мови, але може призводити до надмірного впливу англійської мови на граматику, лексику, стиль та інші аспекти мови [9, с. 185]. Фактично спостерігається не тільки позитивний вплив розширення меж мови, але й негативне явище, коли англійські слова замінюють корейські слова, через послаблення свідомості про рідну мову та прагнення до відчуття відмінності від інших шляхом використання англійської мови [9, с. 197]. Також Чон провів дослідження частотності та особливостей англійської лексики за різні періоди, яке показало, що концентрація та вплив англійської лексики збільшуються з кожним наступним періодом. У результаті дослідження виявився ряд лексичних та морфологічних змін, спричинених під впливом англійських мовних норм:

- 1) *запозичення англійських слів* — 컴퓨터 (*кхонпхютхо*) від англ. *computer* (укр. *комп'ютер*), 샤워 (*сяво*) від англ. *shower* (укр. *душ*);
- 2) *скорочення словникового запасу* — 프로 (*пхиро*) скорочено від англ. *percent* (укр. *відсоток*) на заміну питомому слову 폰 (*пхун*), 인플레

(*인플레이션*) скорочено від англ. *inflation* (укр. *інфляція*) на заміну питомому виразу 물가 오름세 (*мульга оримсе*), 리모컨 (*лімокхон*) скорочено від англ. *remote control* (укр. *пульт*) на заміну питомому виразу 원격 조정기 (*вонгьок чочонгі*);

- 3) запозичення морфем — суфікс 들 (*тиль*) у формі множини напр. 사과 (*саква*) укр. *яблуко*, 사과들 (*сакватиль*) укр. *яблука*;
- 4) злиття морфем — 쇼킹하다 (*сокхінхада*) від англ. *shocking* (укр. *той, що шокує*) для надання значення слова + суфікс для творення прикметників -하- + закінчення -다, 커버하다 (*кхобохада*) від англ. *cover* (укр. *накривати*) для надання значення слова + суфікс для творення дієслів -하- + закінчення -다, 티프하다 (*тхонхихада*) від англ. *tough* (укр. *жорсткий*) для надання значення слова + суфікс для творення прикметників -하- + закінчення -다, 더티하다 (*томхихада*) від англ. *dirty* (укр. *брудний*) для надання значення слова + суфікс для творення прикметників -하- + закінчення 다.

Англійські запозичення є дуже поширеними як і в корейському, так і в українському лексиконі. Мало які сфери (крім найтрадиційніших) не включають деякі запозичені елементи, які є відносно усталеними, часто вживаними та інтегрованими фонетично, морфологічно та синтаксично в корейську мову. Існують певні галузі, в яких приклади англійських запозичень дуже поширені. Приклади використання запозичених слів у різних галузях:

- 1) *технології, медицина, інженерія* — 엔지니어 (*енджінію*) від англ. *engineer* (укр. *інженер*), 레이저 (*лейджо*) від англ. *laser* (укр. *лазер*), 아스피린 (*асипхірін*) від англ. *aspirin* (укр. *аспірин*);
- 2) *харчування та харчові послуги* — 햄버거 (*хембого*) від англ. *hamburger* (укр. *гамбургер*), 디저트 (*міджотхи*) від англ. *dessert* (укр. *десерт*), 레스토랑 (*реситхоран*) від англ. *restaurant* (укр. *ресторан*);

- 3) *спорт і розваги* — 스포츠 (*сунхочху*) від англ. *sports* (укр. *спорт*), 디스코 (*місикхо*) від англ. *disco* (укр. *диско*), 코메디 (*кхомеді*) від англ. *comedy* (укр. *комедія*);
- 4) *одяг і мода* — 스웨터 (*сиветхо*) від англ. *sweater* (укр. *свєтєр*), 파카 (*пхакха*) від англ. *parka* (укр. *парка*), 매니큐어 (*менікхюо*) від англ. *manicure* (укр. *манікюр*);
- 5) *житло та побутові меблі* — 아파트 (*апхатху*) від англ. *apartment* (укр. *апартамент*), 호텔 (*хотхель*) від англ. *hotel* (укр. *готель*), 소파 (*сонха*) від англ. *sofa* (укр. *софа*);
- 6) *транспорт і автомобілі* — 택시 (*тхексі*) від англ. *taxi* (укр. *таксі*), 터미널 (*тхоміноль*) від англ. *terminal* (укр. *термінал*), 버스 (*носу*) від англ. *bus* (укр. *автобус*).

Наведений перелік термінів і галузей, що були зазначені вище, є лише обмеженою вибіркою запозичених слів, які стали частинами корейської мови. Усі слова з цього переліку є запозиченими в корейській мові, так само як їхні еквівалентні слова в українській мові. Відзначається схожість з явищем запозичення слів в українській мові, де значна кількість слів також походить з англійської, французької та латинської мов, і вже вживаються в багатьох галузях.

Помітно, що більшість запозичених слів іменники. Подібне явище дослідили Морроу і Такаші в японській мові. Проте є також запозичені слова з інших синтаксичних категорій, включаючи дієслова, прикметники та прислівники. Крім того, з багатьох слів, запозичених як іменники, можна утворити дієслова, додавши такі суфікси, як -하- + 다 (*хада*) «робити», -되- + 다 (*тведа*) «стати» або -치- + 다 (*чхіда*) «грати»; прикметники додаванням суфікса -han; або в прислівники, додаючи -한 (*хан*); прислівники, додаючи -하게 (*хаге*). До прикладу:

- 커트하다 (*кхотхихада*) від англ. *cut* (укр. *різати*);

- 스트라이크되다 (*ситхираікхитведа*) від англ. *strike* (укр. *зробити страйк в бейсболі*);
- 테니스치다 (*тхенісичхіда*) від англ. *play tennis* (укр. *грати в теніс*);
- 쇼킹한 (*кхотхихада*) від англ. *shocking* (укр. *той, що шокує*);
- 프레쉬하게 (*пхиресвіхаге*) від англ. *freshly* (укр. *свіжо*).

Окрім запозиченої лексики, що увійшла у вжиток через вплив інших культур на Корею, є лексика, поява якої витісняє вже чинні слова та вирази:

- 빌딩 (*нільтін*) від англ. *building* (укр. *будівля*) замість корейського слова китайського походження 건물 (*конмуль*);
- 코너 (*кхоно*) від англ. *corner* (укр. *куточок*) замість питомого корейського слова 구석 (*кусок*);
- 리더 (*лідо*) від англ. *leader* (укр. *лідер*) замість корейського слова китайського походження 지도자 (*чідоджа*);
- 러브 레터 (*лоби летхо*) від англ. *love letter* (укр. *любовний лист*) замість корейських слів китайського походження 연애 편지 (*йоне пхьончі*);
- 스타트하다 (*ситхатхихада*) від англ. *start* (укр. *почати*) замість корейського слова китайського походження 시작하다 (*сіджакхада*).

1.3 Використання іншомовної лексики у художньому тексті

Використання іншомовної лексики у художньому стилі підлягає варіаціям, обумовленим автором, контекстом та жанром твору. В деяких художніх текстах іншомовні вислови можуть бути рідкісними або взагалі відсутніми, тоді як в інших вони можуть бути частими й необхідними для створення особливої атмосфери чи ефекту.

Іншомовна лексика у художніх текстах використовується аби:

- 1) *передати культурну ідентичність персонажів та створити відчуття автентичності* — особливо актуально у творах, дія яких розгортається

у зовсім інших країнах або в іншомовному середовищі; серед корейських романів відома «Біла книга» написана Хан Канг (한강 «흰», 2016), дії в якій відбуваються після Другої світової війни у Варшаві, Польща;

- 2) *сприяти розширенню мовного репертуару автора й поліпшенню мовних навичок* — вживання іншомовної лексики збагачує мову та робить текст цікавішим для читачів; корейська письменниця Хан Канг, що зазначена вище, вільно володіє англійською і самостійно переклала свої певні твори, а також письменниця і перекладач Пе Суа, якій характерна поетичність та лінгвістична складність, володіє німецькою, знання іноземних мов проявляється у їхньому авторському стилі;
- 3) *полегшити опанування мовою читачами, які не мають знань певних слів чи висловів* — автори можуть свідомо включати пояснення або контекст, які сприяють розумінню значення іншомовних слів; роман «Будь ласка, потурбуйся про маму» Сін Кьонсук (신경숙 «엄마를 부탁해», 2009), написаний під впливом західної художньої традиції, що часто потребує додаткових пояснень у тексті [12, с. 158];
- 4) *заповнити лексичні прогалини у цільовій мові, коли вона не має відповідних слів для передачі певного значення чи концепту* — слова іншомовного походження потрапляють у нове мовне середовище для позначення явищ, у яких відсутні належні еквіваленти, тому їх використання неодмінно зустрічається у художній літературі.

Отже, в контексті корейських есе лексика іншомовного походження має варіативне застосування, що спричинене різними метами використання. Проте, її значення в переказі не лише смислу, але й створенні атмосфери, колориту та тону есе важливе. Використання іншомовної лексики надає текстам особливість та виразність, роблячи їх багатшими й цікавішими для читачів. Додатково, відповідне використання лексики з іншомовного походження допомагає підкреслити культурну ідентичність персонажів та створити аутентичність у тексті.

Висновки до першого розділу

У результаті зусиль мовознавства, особливо галузі лексикології, дослідження лексики стало надзвичайно важливим. У корейській мові відбуваються дослідження щодо класифікації лексики за етимологічним походженням, оскільки спостерігається зростання іншомовної лексики, що потребує детального вивчення.

Точне визначення терміну «мовне запозичення» в контексті корейської мови є важливою проблемою. У межах кожної мови вивчається явище мовного запозичення, і існує чітке визначення цього явища. Корейські лінгвісти проводять дослідження з впливу китайської та японської мов на корейську мову, а також класифікують корейську лексику за її походженням. Використання термінів «외래어» (*верео*) та «차용어» (*чхайоно*) для позначення запозичень в корейській мові не завжди чітко розмежоване, і дослідники порівнюють ці терміни з німецькими *fremdwort* і *lehnwort* відповідно. Крім того, окремо виділяють слова китайського походження під терміном «한자어» (*ханджао*). Відсотковий розподіл корейської лексики за етимологічним походженням різниться, але найчастіше наводиться наближена оцінка, де запозичена лексика становить близько 5%, лексика китайського походження — 65%, а питома корейська лексика — 30%. З часом запозичена лексика асимілюється й адаптується в корейському мовному середовищі, стаючи укоріненою «귀화어» (*квіхвао*).

Одна з особливостей корейської мови полягає в значній кількості слів і морфем китайського походження. Це призвело до формування лексики китайсько-корейського походження 한자어 (*ханджао*). Важливою проблемою є наявність синонімічних пар слів, а також численних омонімів, які ускладнюють розуміння значення слів.

Запозичення іншомовних слів у корейську мову часто призводить до появи гібридних слів, що поєднують компоненти китайського та англійського походження. Такі гібридні слова додають нове значення та розширюють лексичну палітру мови.

У рамках дослідження було розглянуто поняття «англіцизм» і «американізми». Визначено, що англіцизмами вважаються слова, вирази або значення, запозичені з англійської мови або утворені за її зразком в іншій мові. Якщо слова чи вирази є типовими для американської англійської, то їх називають «американізмами». У корейській мові немає одного загальноприйнятого терміна для позначення англіцизмів. Часто використовуються терміни, що означають мовне запозичення або інші аспекти впливу англійської мови на корейську мову. Японська має значний вплив на появу англіцизмів у корейській мові, оскільки англійська мова активно використовується в Японії. За часів колонізації Кореї японською мовою, багато японських лексичних одиниць увійшло в корейську мову.

Аналіз попередніх досліджень підтвердив, що вплив англійської мови на корейську зростає з часом. Англіцизми набувають все більшого поширення й впливають на лексичний апарат та граматику корейської мови, доповнюючи її синонімами та термінами, які раніше не зустрічалися в мові. При цьому було виявлено певні негативні наслідки цього впливу, такі як зменшення свідомості про рідну мову та поширення використання лексики англійського походження в заміну корейській.

Схожість із явищем запозичення слів спостерігається і в українській мові, де також велика кількість слів походить з англійської, французької, німецької, італійської та латинської мов. Запозичена лексика використовується в багатьох галузях і вже є частиною мови. Попри позитивні аспекти запозичення слів, варто зазначити, що деяка запозичена лексика може витіснити слова та вирази, що вже існують в мові. Це може впливати на збереження традиційного словника та мовної культури.

Використання іншомовної лексики у художньому стилі залежить від автора, контексту та жанру твору. Іншомовні вислови можуть бути присутніми або відсутніми в залежності від потреб автора. Їх використання має кілька цілей, таких як передача культурної ідентичності персонажів, розширення мовного репертуару автора, полегшення вивчення мови для читачів та заповнення

лексичних прогалин. Використання іншомовної лексики у художніх текстах є важливим аспектом літературного твору, який сприяє створенню багатогранності та особливої атмосфери.

РОЗДІЛ II. СЛОВА ІНОЗЕМНОГО ПОХОДЖЕННЯ У КОРЕЙСЬКИХ ЕСЕ ТА ЇХНІЙ ПЕРЕКЛАД

2.1 Жанр есе з точки зору корейських та західних дослідників

Жанр есе, відомий також як «есеї» чи «роздум», є особливим форматом літературного твору, який поєднує елементи прози, поезії та філософських роздумів. Цей жанр відзначається своєю невимушеністю та роздумливістю, що дає авторам можливість виразити свої особисті думки, роздуми та спостереження про різноманітні аспекти життя. Термін «есе» прийшов в українську мову з французької (*essayer*), де жанру дали визначення у XII ст. В французькій мові слово *essayer* утворилося з латинського *exagium*, що означає «вага», або «проба» (старофранцузьке *essai*). Походження значення слова *есе* характеризує жанр есе, якому властиві невимушеність та роздумливість, що дає авторам можливість виразити свої особисті думки, роздуми та спостереження про різноманітні аспекти життя. Питанням зародження есе як жанру серед українських дослідників займалися Балаклицький та Березина, які вважають, що у працях видатних давньогрецьких та римських мислителів, таких як Арістотель, Платон, Марк Аврелій, можна прослідкувати деякі характеристики, що пізніше стали складовими частинами есе [1, с.74].

Перші есеїстичні твори української мови з'явилися наприкінці XIX — на початку XX ст. і були пов'язані з рухом національного відродження та літературною модерністською хвилею. У період формування української літератури як окремої національної культурної сфери виникли видатні есеїсти, такі як Іван Франко, Леся Українка, Михайло Коцюбинський, Василь Стефаник та інші. Вони стали піонерами українського есеїстичного письма і вносили важливий внесок у розвиток цього жанру. Протягом XX ст. українське есе поступово еволюціонувало, а з появою незалежної України у 1991 році розквітло українське літературно-критичне мислення. Сучасні українські есеїсти, такі як Юрій Андрухович, Сергій Жадан, Олена Іванюк, Любов Якимчук та багато інших, продовжують розвивати та експериментувати з жанром, привносячи нові ідеї, стилістичні прийоми та підходи.

Дослідженнями есеїстики серед українських письменників займалися Світлана Єрмоленко, Володимир Дроб'язко, Микола Дроботенко, Олександр Доценко, Олександра Гнатюк. Важливо зазначити, що жоден зі згаданих дослідників не надав чіткого визначення терміну «есе», оскільки цей жанр включає широкий спектр класифікаційних категорій. Особливо, Гнатюк відмітила, що природа есеїстики різниться в різних літературних традиціях, і українські літературознавці не встановлюють чіткої межі між есе та іншими літературними жанрами [26]. Враховуючи ці обставини, визначення жанру есе має свою складність, яка обумовлена кількома аспектами:

- 1) широке використання терміна «есе» для різноманітних творів, від подорожніх записок до літературних маніфестів;
- 2) помилкове класифікування творів інших жанрів як есе у періоди популярності цього жанру;
- 3) різні значення та використання терміна в сучасний період, де він може вказувати на наукову працю, художню літературу, учнівські або студентські твори, журнальні статті з вираженою суб'єктивністю автора;
- 4) існування багатьох споріднених жанрів, таких як нарис, сповідь, портрет, бесіда, листи;
- 5) історичні зміни в жанровій трансформації загалом, а також в есе зокрема.
- 6) особливості перекладу есе.

Есе як літературний жанр має широкий спектр варіацій, що призводить до різних підходів у його класифікації. Український літературознавець Дроботенко пропонує наступну систему класифікації есе [3, с. 5]:

- 1) аргументивні есе;
- 2) есе-міркування;
- 3) есе-переконання;
- 4) есе-дослідження;
- 5) стипендіально-презентативне есе;
- 6) реферативно-критичне есе;

- 7) порівняльно-контрастне есе;
- 8) аналізувально-пояснювальне есе;
- 9) есе процесу.

До загальних характеристик есе відносять невеликий обсяг, конкретну тему й підкреслено суб'єктивне її трактування, вільну композицію, невимушеність розповіді, схильність до парадоксів, внутрішньо смислову єдність, орієнтацію на розмовну мову [3, с. 9]. Отже, можемо визначити «есе» як невеличкий за обсягом вільний текст, метою якого є розкрити суб'єктивну думку автора, або розкрити його роздуми.

Водночас у контексті корейської літературної та культурної історії, жанр есе виявляє давню та багатогранну природу, що пов'язана з розвитком самої корейської літератури та культури загалом.

Перші твори з ознаками есе в Кореї були написані за періоду Трьох корейських держав, що зберігаються записи лише в «Самгук Сагі» («삼국사기») та «Самгук Юса» («삼국유사»). Виникнення есеїстичної традиції в Кореї можна прослідкувати ще в середньовіччі, вона зазнала подальшого розвитку й еволюції в епоху Чосонської династії (1392-1910) й продовжує процвітати й на сучасному етапі. У середньовіччі корейські есеїсти звертались до широкого спектра тем, таких як мораль, етика, філософія, природа, мистецтво та література. Вони писали про свої особисті думки, враження, споглядання й роздуми, використовуючи різноманітні стилістичні й жанрові прийоми. Протягом історичних змін та культурних трансформацій у Кореї, есе ставали важливим інструментом для вираження соціальних, політичних та культурних думок, а також для відтворення національної ідентичності. У сучасній корейській літературі, есеїсти продовжують активно висвітлювати різноманітні теми, від особистих досвідів до суспільних проблем, надаючи своїм читачам глибокі враження та нові погляди на світ.

Сучасна есеїстика в Кореї зародилася у 1920-х роках., коли був встановлений термін на позначення робіт, що дотичні західному есе — «수필» (супхіль) [18]. Окрім 수필 (супхіль) «есе» називають запозиченим словом

«에세이» (*essei*), не розрізняючи поняття. Саме в ХХ ст. корейські есе набули характеристик, які зазначені вище. Першим письменником, який написав та опублікував свою роботу під назвою «есе» (수필 *супхіль*), був Лі Квансу, а в цей же період Чхе Намсон також опублікував свої есе. До 70-х років минулого ст. сучасна есеїстика в Кореї не мала систематизованої теорії та не зуміла створити значний розквіт цього жанру. Тому дослідження в галузі теорії есе були обмежені, а літературна критика есе мало розвинена. Натомість багато робіт, були написані під назвою «есе» через простоту жанру. Однак важко вважати всі ці роботи літературними есе. Неправильне розуміння концепції есе та широкий спектр її застосування зробили розмежування між літературним есе та безладним письмом, що теж вважають за «есе», незрозумілими, що є наслідком неправильного сприйняття сутності есе.

Питанням есеїстики та аналізом корейських есе серед корейських дослідників займалися Чон Чінквон, Ку Інхван, Пхі Чхондик, Хон Кісам та інші.

У ХХІ ст. корейська есеїстика здобуває міжнародного визнання. Серед відомих акторів-есеїстів є Хан Канг, яка написала роман-есе «Вегетаріанка» (한강 «채식주의자», 2007), що станом на 2023 рік був перекладений 13 мовами, включаючи українську; Кім Йонха, перший роман якого під назвою «Я маю право знищити себе» 1996-го року (김영하 «나는 나를 파괴할 권리가 있다», 1996) був високо оцінений світовими літературними критиками; Хван Сокйон, що написав ряд суспільно-аналітичних та політичних есе, що описують події Корейського півострова минулого століття та інші.

2.2 Особливості перекладу слів іншомовного походження у корейських есе

Особливість лексичного складу корейської мови полягає у її значній присутності слів іншомовного походження. Запозичена лексика становить близько 70% усього лексичного складу, з яких приблизно 65% походить з китайської мови, а решта 5% є запозиченнями з інших мов, таких як англійська,

японська, французька і т.д. [14, с. 445]. Лише 30% лексичного складу складає корейська лексика, що виникла серед корейських мовців або інтегрувалась з інших мов у корейську лексику давнім часом і піддавалась асиміляції. Така широка розмаїтість лексичних елементів ставить питання про досягнення еквівалентності при перекладі.

Есе як жанр характерний декількома рисами, що розрізняє його з-поміж інших літературних жанрів, насамперед короткістю та напівструктурованістю, що дає творчу волю письменникам. Така специфіка жанру робить есе середовищем широкого використання різноманітної за походженням лексики, отже пропонуємо способи досягнення еквівалентності при перекладі слів іншомовного походження при аналізі есе зі збірок есе Чо Соньона «Коли втомлюєшся від життя і любов руйнується» (조성용 «삶에 지치고 사랑도 무너져갈 때», 2021), Лі Юньон «Зі мною все гаразд, але...» (이윤용 «저는 괜찮습니다만», 2017), Кім Сонквана «Часу немає, а я хочу робити добре» (김성광 «시간은 없고, 잘하고는 싶고», 2020).

2.2.1 Особливості перекладу слів китайського походження у корейських есе

Питання перекладу лексики китайсько-корейського походження є важливою темою дослідження через її значну частку у корейській мові, що становить 65% загальної лексики. Як зазначено у розділі 1, у корейській мові існують синонімічні пари, які виражають одне й те саме значення, але мають різне походження. Крім того, серед китайсько-корейської лексики часто виникають численні омоніми, що ускладнює правильне розуміння значення слів. В таких випадках рекомендується перевіряти слово в словнику за його ієрогліфічним написанням, якщо таке вказано. До прикладу корейське слово китайського походження 기원 (ківон), написаний хангилом, у всіх випадках пишеться та вимовляється однаково:

- 기원 (技員) — *асистент інженер, оператор*;
- 기원 (祈願) — *молитва, прохання*;

- 기원 (祈願) — *ера*;
- 기원 (起原·起源) — *походження, початок*;
- 기원 (起原·起源) — *клуб для гри го (кор. падук)*.

На підставі ієрогліфічного складу слів можна зрозуміти їхні значення і здобути еквівалентності у перекладі. У випадку, коли ієрогліфи не вказані, слід опиратися на контекст, в якому вживаються ці слова.

Оригінал тексту:

그런 복잡·미묘·잡다한 생각으로
연애를 시작도 못하는 것이다. [23, с.
18]

Переклад українською мовою:

З такими **складними, мізерними**
й **заплутаними** думками не можна
навіть **розпочати кохання з жалю**.
(тут і далі переклад Ончул)

У прикладі, зазначеному вище, з 9 слів, 5 слів є китайського походження: 복잡 (*покджан*), 미묘 (*мімо*), 잡다 (*чапдахан*), 연애 (*йоне*), 시작 (*сіджак*). В поєднанні з морфемою 한 (*хан*) слова 복잡 (*покджан*), 미묘 (*мімо*), 잡다 (*чапдахан*) утворюють прикметники, а 시작 (*сіджак*) у поєднанні з 하다 (*хада*) — дієслово. Морфологічні особливості корейської мови дозволяють розділяти кореневу частину слів китайського походження та морфем корейського походження. Цей аспект дозволяє виконувати перелічення слів, як це показано у наведеному прикладі, що вимагає належної уваги для точного розуміння змісту. Слова 미묘 (*мімо*), 연애 (*йоне*) та 시작 (*сіджак*) мають кілька значень, які можна розрізнити за допомогою ієрогліфів, з яких вони походять. Однак, в повній імплементації єдиної системи писемності хангиль для корейської мови, як у цьому есе, так і у більшості випадків, не надаються конкретні пояснення стосовно ієрогліфічного походження слів. Замість цього, перекладач повинен враховувати контекст, в якому використовуються ці слова.

1) 미묘한 (*мімохан*):

- 美妙한 — вишуканий/елегантний;
- 微妙한 — тонкий/делікатний;

- 微眇한 — мікроскопічний;

2) 연애 (йоне):

- 涓埃 — краплі води та пилу/слово-приниження;
- 碾磴 — жорна;
- 憐愛 — кохання з жалю;
- 戀愛 — кохання/любов;
- як питоме корейське слово є архаїзмом, що означає «теплові хвилі»;

3) 시작하다 (сіджакхада):

- 始作하다 — починати;
- 詩作하다 — складати вірші;
- 試作하다 — виробляти/вирощувати шляхом пробного дослідження/написати як експеримент.

З контексту перекладач усвідомлює семантику слів. Оскільки основна проблематика есе пов'язана з роздумами про вплив негативних думок на міжособистісні взаємини, перекладач обирає відповідну лексику в українській мові з метою досягнення еквівалентності в процесі перекладу.

Окремо варто зазначити вживання ієрогліфів безпосередньо у тексті. Хоча корейці використовують власну абетку *хангиль*, в певних сферах використання ієрогліфічного письма досі поширене (особливо в медичних довідках та офіційних документах). Деколи ієрогліфи зустрічають і в художніх текстах.

Оригінал тексту:

S#1*

선배母 : 아니, 남자 쪽에 빛이
있으면 있다고 말을 해줘야지~. 그걸
왜 이제 알게 해?!

그것도 모르고 우리 딸은 두
달이나 만났잖아!

Переклад українською мовою:

S#1

Мати старшої колеги: Ні,
якщо в чоловіка є борги, то треба
про це казати! Чому ти тільки зараз
про це розповів?!

І не знаючи цього, моя дочка
провела з ним два місяці!

Оригінал тексту:

S#2

중매 :

S#3

선배^母 : 아니, 무슨 말이라도 좀
해봐요? 왜 처음부터 말 안 했어요?

S#4

중매 : 처음부터 빛 있는 거
알았으면 만나보기나 했겠어요?

S#5

선배, 선배^母 : 그건 그렇지.

[23, с. 31]

Переклад українською мовою:

S#2

Посередник: ...

S#3

Мати старшої колеги: Ну,
скажи хоч щось! Чому він не сказав
цього з самого початку?!

S#4

Посередник: Якби вона знала,
що він має борги з самого початку,
то навіть не зустрічався б з ним!

S#5

Старша колега, **мати** старшої
колеги: Це правда.

**S — позначення «сцени», цифра позначає номер сцени,
це авторський прийом, що не підлягає перекладу*

З уривка з есе, що зазначений вище, можна спостерігати, що ієрогліф ^母 (кор. 모 *мо*/кит. *тй*), що має значення «матір», утворює слово 선배^母 (*сонбемо*) в поєднанні з корейським словом 선배 (*сонбе*), що означає «старший/старша колега». Ієрогліф може виконувати функцію морфеми або лексеми. У прикладі речення, що ми розглядаємо, він входить до складу слова 선배 (*сонбе*), проте під час перекладу він виділяється окремим словом. Це поєднання виражає значення «матері старшої колеги» (у контексті колега — жінка). Рекомендується аналізувати природу вживання кожного ієрогліфа окремо і вибирати відповідні еквіваленти, оскільки спосіб використання ієрогліфів у корейській мові є вільним і вимагає контекстуального дослідження.

2.2.1 Особливості перекладу гібридної лексики у корейських есе

Важливо також звернути увагу на слова, що містять морфологічні компоненти, запозичені з інших мов. В корейській мові поширена гібридна лексика, відома як 혼종어 (хонджоно). Існують встановлені та офіційно визнані гібридні слова, але також зустрічаються авторські неологізми та сленгізми. Під час перекладу таких слів необхідно враховувати природу їх утворення, аналізуючи морфеми окремо. Типовими прикладами гібридної лексики є поєднання ієрогліфічних морфем 인/人 (ін) на позначення людини чи національності, 어/語 (о) на позначення мови. Ці морфеми поєднуються з назвами країн, які можуть бути запозиченими словами або словами сіно-корейського походження. Крім того, за допомогою цього методу формуються нові вирази, які лише з часом фіксуються у словниках, проте зустрічаються у розмовній мові. Приклади гібридної лексики зазначені в таблиці Б.1.

Гібридна лексика є значною складовою частиною сучасних неологізмів в корейській мові. Питання перекладу неологізмів стає дедалі актуальнішим, оскільки кількість таких слів в корейській мові швидко зростає. Оскільки майже кожне новотвірне слово формується на основі наявного слова або морфеми, його аналіз буде великою допомогою для перекладача. Саяді провела дослідження утворення неологізмів та їхнього перекладу і зазначила, що перекладач повинен мати на увазі правила словотворення, які керують процесом утворення новотвірного слова [13]. Також вона звертала увагу на неологізмах, що були утворенні шляхом міжмовного запозичення, і запропонувала наступні методи перекладу:

- пошук відповідних аналогів;
- транскрипція та транслітерація;
- переклад запозиченнями та калькуваннями;
- експлікативний та описовий переклад;
- переклад запозичення з асиміляцією.

У залежності від контексту, обирається відповідний метод перекладу для вживаного неологізму. Оскільки жанр есе характеризується вільним використанням лексики, що належно виражає ідеї автора, використання неологізмів та авторських слів є поширеним. Розглянемо приклад використання неологізмів у тексті есе.

Оригінал тексту:	Переклад українською мовою:
소개팅을 했다는 후배에게 어땠냐고 물었다. [23, с. 223]	Мій друг сказав, що сходив на побачення і я запитав у нього, як воно пройшло.

Вище наведено уривок з есе, в якому використовується слово 소개팅 (*согетхін*). Це слово є поширеним неологізмом, утвореним шляхом поєднання слова китайського походження 소개 (紹介/*соге*) що означає «знайомство» або «вступ», з морфемою англійського походження 팅 (*тхін*). Морфема 팅 (*тхін*) відображає англійське закінчення *-ing*, яке часто використовується для утворення герундії у сполученні з дієсловами. У корейській мові існує ряд неологізмів, що містять морфему 팅 (*тхін*), таких як 채팅 (*чхетхін*) — чатування, 치팅데이 (*чхитхіндеї*) — день, коли людина на дієті нехтує харчовими обмеженнями (еквівалент в українській мові не існує), 플러팅 (*пхиллотхін*) — флірт, та інші. Слово 소개팅 (*согетхін*) має широке вживання і його значення можна знайти в словниках. Звичайним перекладом цього терміну є «побачення»; проте, саме явище є унікальним для корейської культури, тому за необхідності можна докладніше уточнити його специфіку. У такому випадку рекомендується використовувати методи транслітерації або транскрипції та звертатися до методу адаптації при перекладі.

2.2.2 Особливості перекладу англіцизмів у корейських есе

Використання запозичених слів, особливо англіцизмів, на перевагу вже давно закріпленим у мовленні словам є поширеною практикою серед молодого населення. Перекладаючи запозичення варто звертати увагу на вік мовця та

середовище використання запозичень. Якщо є доцільним підкреслити вживання запозиченого слова, у перекладі також використовуємо запозичене слово в українській мові, де можливо:

어제 우리 쇼핑하러 갔어. — *Вчора ми ходили на **шопінг**.*

В прикладі вище використано слово 쇼핑하다 (*сьопхінхада*) замість 물건사다 (*мульгон сада*). Це слово має декілька варіантів перекладу: *ходити на шопінг, ходити по магазинах, ходити за покупками*. Якщо є потреба підкреслити вік мовця або специфіку ситуації, в якій було використано запозичення, доцільним є використати фразу «ходити на шопінг» при перекладі.

Варто зауважити, що не завжди запозичені слова зберігають своє значення. Запозичені слова можуть утворювати нові вирази, які не є типовими для мови, з якої були запозичені. При такому запозиченні етимологічна характеристика слів втрачається, але їхня звукова форма залишається. Типовим прикладом такого запозичення в українській мові є *візія* (англ. *vision*), що асоціюють зі словом *візит* і використовують у виразі «зробити візії власних поглядів» [2, с. 256]. Англійською мовою такий вираз дослівно перекласти неможливо, оскільки слово *vision* в англійській мові означає «думка, погляд».

Це явище детально розглянули Віне та Дарбельне, які представили запозичення як перекладацьку техніку. Вони вказали, що існують два способи перекладу — *прямий переклад* (англ. *direct translation*) і *непрямий переклад* (англ. *oblique translation*), із яких перший використовує 3 методи (*запозичення, калькування, дослівний переклад*), а другий — 4 (*транспозиція, модуляція, еквівалентність, адаптація*). Запозичення і калькування (фран. *calque*), що належать до прямого перекладу, можна розглядати як методи, пов'язані з обговоренням цього дослідження. Згідно з дослідженнями Віне та Дарбельне, запозичення використовується для заповнення прогалин у мові-цільовій, таких як нові технологічні процеси, невідомі концепції, культурні вирази тощо. Перекладачі, крім відомих запозичень, мають тенденцію використовувати власні запозичені вирази, що призводить до впровадження багатьох запозичень у мову-цільову, а також до виникнення семантичних запозичень та омонімів, які

називають «неправдивими друзями» (фран. *faux amis*, англ. *false friends*) [16, с. 85-86]. Віне та Дарбельне вважають, що запозичення не тільки впливає на стиль мовлення, але й на повідомлення в цілому. У порівнянні з цим, метод «калькування» вважається одним з видів запозичення, при якому кожен елемент іншомовного виразу прямо відтворюється відповідним елементом рідної мови, зберігаючи граматичну структуру рідної мови. Цей метод призводить до появи нового виразу, якого раніше не було в рідній мові. Наприклад, англійський вираз «Compliments of the season!» може бути перекладений французькою як «Compliments de la saison!». Подібно до загального запозичення, вирази-кальки, які повністю інтегруються як частина мови-цільової, можуть змінювати своє значення та стати омонімами.

В корейській мові зустрічається чимало адаптованих запозичених висловів та слів. Англійські слова, вжиті в корейській мові, можуть набувати іншого значення і залежно від контексту повинні перекладатися ситуативно. Велика кількість таких виразів перше поширилась в японській, а згодом перейшла у корейську мову:

- 백미러 (*пекміро*) — з англ. *back mirror*, хоча в англійській мові вживається *side mirror* (укр. *бокове дзеркало*);
- 핸들 (*хендиль*) — з англ. *handle*, хоча в англійській мові вживається *steering wheel* (укр. *рульове колесо, кермо*);
- 세컨드 (*секхонду*) — з англ. *second*, хоча в англійській мові вживається *mistress* (укр. *коханка*).

Однак в залежності від контексту ці слова можуть набувати іншого значення. До прикладу наступні речення:

- 1) 그는 가족들 몰래 세컨드를 두고 있다. — *Він тримає коханку приховано від своєї родини.*
- 2) 특히 세컨드는 권투 선수를 위해 반드시 스펀지나 수건을 하고 있어야 한다. — *Секунданти особливо повинні протирати губкою або рушником боксерів.*

- 3) 1 초에는 1000 개의 밀리세컨드가 있다. — В одній секунді 1000 мілісекунд.
- 4) 최근에는 세컨드 주택 구매자들이 많아지고 있다. — Останнім часом кількість покупців, що купують **додаткове** житло, зростає.

У національному словнику стандартної корейської мови слово «세컨드» (*секхонди*) має два значення: 1) сленгове слово для «첩» (*чхон*) (укр. *наложниця*); 2) у боксі — особа, яка доглядає за спортсменом під час матчу. Проте з плином часу це слово поширюється і набуває інших значень. В реченні (1) і (2) слова використанні відповідно до їхніх зазначених в словнику значень. У реченні (3) слово «세컨드» є компонентом складного слова «밀리세컨드» (*мілісекхонди*), тобто «мілісекунда». В корейській мові *мілісекунда* виражається складним словом утвореним з запозиченої частини «밀리» (*міллі*), що прийшла з англійської, куди потрапила з латинської (лат. *mille*) для позначення тисячі або коефіцієнта однієї тисячної і частини китайського походження «초» (*схо*) — «밀리초». Однак зустрічається й утворене з запозиченої «second» (укр. *секунда*) — «밀리세컨드». У реченні (4) слово «세컨드» походить з англійського «second» у значенні «другий, інший». Вираз «세컨드 주택» (*секхонди чутхек*) можна перекласти як «інше/друге/додаткове житло/будинок».

Оригінал тексту:

지나가는 차와 오토바이 경계하라,
주변 사람들에게 폐 끼칠까
주의하라, 엄마 아빠는 정신이 없다.
[17, с. 116]

Переклад українською мовою:

Чи маємо ми стежити за машинами
та **мотоциклами**, що проїжджають,
аби уникнути небезпеки? Чи маємо
ми бути обережними, щоб не
завдавати незручностей
навколишнім людям? Батько і мати
занурені у свої думки.

В уривку есе, який наведено вище, ми спостерігаємо вживання слова 오토바이 (*отхобай*), яке є прикладом запозичення, що було утворене в процесі адаптування в корейській мові. Це слово походить з японського オートバイ

(*오토바이*), яке утворилось шляхом поєднання англійських слів *auto* (фран. походження, скорочення від *automobile* — автомобіль) та скорочення від *bicycle* (велосипед). У англійській мові не існує слів *autobi* або *autobicycle*. Слово *오토바이* (*отхобай*) відтворює значення англійського слова *motorcycle* — *мотоцикл*. Тому, зважаючи на цю різницю в лексичному складі та структурі обох мов, прямий переклад не забезпечує повну еквівалентність між ними.

Певна кількість сталих виразів або ідіом у корейській мові — прямий переклад англійських виразів. В таких випадках при перекладі варто перевірити наявність цих виразів в українській мові й керуватися методом пошуку відповідних аналогів, на противагу методів прямого перекладу:

철의 장막 (*чхорі чанмак*) — з англ. *iron curtain* — укр. *залізна завіса*;

뜨거운 감자 (*ттигоун камджа*) — з англ. *hot potato* — укр. *гостре питання, делікатна тема*;

찾잔 속의 태풍 (*чхатджан соге тхепхун*) — з англ. *storm in a teacup* — укр. *буря у склянці*.

За допомогою лексики різного походження автори збагачують есе, враховуючи цільову аудиторію читачів та вживаючи відповідну лексику. Особливу увагу приділяють використанню англізмів та неологізмів, які частково є гібридною запозиченою лексикою. Це особливо типово для есе, спрямованого на молодого читача. Тому перекладачі повинні враховувати цей аспект при перекладі іншомовної лексики в корейських есе.

Також характерним є використання сіно-корейської лексики на противагу питомій у текстах, яким притаманна формальна чи ділова мова. Якщо метою есе є певні наукові дослідження, слід звертати увагу на використання сіно-корейської лексики автором при перекладі есе українською.

2.3 Типові помилки при перекладі іншомовних слів у корейських есе

Есе, як літературний жанр, характеризується декількома особливостями, які відрізняють його від інших жанрів. Перш за все, це короткість та напівструктурованість, що дає письменникам творчу свободу. Однією з переваг есе над іншими жанрами є вільне тлумачення самого терміну "есе", що надає авторам вольовий простір у творчому письмі. Проте це також створює ряд проблем при перекладі. Оскільки жанр есе не має жорстких вимог щодо стилю написання, перекладачі аналізують особистий стиль автора і роблять власні висновки щодо перекладу есеїстичних текстів, керуючись запропонованими методами перекладу. Іншомовна лексика у корейській мові та специфіка її використання демонструють, що використанню її не уникнути. Однак часто автори зловживають використанням саме іншомовної лексики, намагаючись: а) підкреслити вік мовця; б) передати атмосферу; в) надати тон есе. При перекладі необхідно враховувати природу використання іншомовної лексики, щоб точно відтворити переклад. Отже, пропонується практично розглянути декілька перекладів уривків, де перекладач може допустити помилки.

Одним з характерних завдань у перекладі іншомовної лексики є досягнення еквівалентності при перекладі реалій, топонімів та антропонімів. Наочними прикладами є:

Оригінал тексту:

사람들이 AI 와 사랑에 빠질 수 있을까? 미래가 오면 인간이 아닌 로봇과 평생을 함께하는 사람들이 있을까? 영화 <her>에서 주인공은 인공지능 운영체제 '사만다'와 사랑에 빠진다.

Переклад українською мовою:

Чи можуть люди закохуватися у ШІ? Чи будуть існувати люди, які проживатимуть життя разом з роботами, а не з людьми, коли майбутнє настане? У фільмі «Вона» головний герой закохується у операційну систему штучного інтелекту під назвою «Саманта».

Оригінал тексту:

그는 자신의 말을 귀담아 들어
실제 사람처럼 말하는 '사만다'를
통해 외로움과 외로움을 잇는다.
편견은 없고, 나를 미워하지 않는
목소리에 점차 마음을 맡긴다. [25, с.
224]

Вище наведено уривок з есе, в якому використовується англійська аббревіатура AI, що є скороченням словосполучення «artificial intelligence» і перекладається як «штучний інтелект». Українською мовою для позначення цього поняття використовується аббревіатура ШІ (штучний інтелект). Загалом стиль письма презентований легко, і нема потреби зберігати англійський термін у тексті. Крім того, зазначається назва фільму «Her», який має офіційний український переклад «Вона». Замість прямого перекладу рекомендується використовувати метод пошуку відповідних еквівалентів. Щодо імені героїні фільму 사만다 (кор. вимова *саманта*), слід використовувати офіційний український переклад, який передається в описі фільму, про який йдеться в есе, а не перекладати його самостійно з корейської, оскільки воно може бути фонетично асимільоване з англійської.

Оригінал тексту:

주말 삼청동 거리에 갔을 때도
“아빠한테 잡히지 않을 거야!” 하고
외치며 달렸다. [17, с. 116]

Переклад українською мовою:

Він забуває про самотність,
спілкуючись з «Самантою», яка
слухає його слова, розмовляє з ним
як справжня людина. Поступово він
починає віддавати своє серце голосу,
який не має упереджень і не
ненавидить його.

Переклад українською мовою:

Навіть коли я йшов на вулиці **району Самчхондон** у вихідний день, я кричав: «Мене батько не спіймає!» і бігав.

Вище приведено фрагмент есе, де використовується топонім 삼청동 (*самчхондон*). Цей топонім може бути представлений ієрогліфами (三清洞) і є типовим прикладом утворення слів, де останній склад 동 (*дон/洞*) вказує на район. Українська перекладацька традиція рекомендує уникати використання суфікса -

дон у корейських назвах районів, аналогічно до топонімів з суфіксами *-кан* (강/江 — річка), *-сан* (산/山 — гора), *-сі* (시/市 — місто). Проте, важливо вказати, що саме означає цей топонім, оскільки у читачів есе, які не знайомі з корейською мовою та культурою, можуть виникнути питання щодо значення цього слова в загальному контексті. У такому випадку, переклад не зможе передати зрозумілу інформацію широкому колу читачів і варто звертатися до експлікативного перекладу.

Важливо також зазначити, що топоніми, які не мають офіційно визнаного перекладу в українській мові, слід утворювати шляхом транскрипція та транслітерація за системою Концевича.

У наведеному нижче уривку есе акцентується увага на використанні іншомовної лексики англійського походження для передачі культурних термінів, які в українській мові вже мають власні самобутні слова. Вибір між дослівним або адаптованим непрямим перекладом становить одну з ключових завдань для перекладача.

Оригінал тексту:

어렸을 때 나는 크리스마스가
오면 아랫집에 사는 친구에게서
작은 파티를 했다. 친구 부모님이
산타 복장을 하고선 예쁘게 포장된
선물을 건네주셨다. 나는 또래와는
달리 일찍 산타는 없다는 걸 알고
있었지만, 그때 그 순간이 참
행복했다. 트리에 는 조명이
반짝이고, 선물을 들고 친구 방에
들어가 포장지를 뜯을 때면 마음이
두근거렸다. [25, с. 73]

Переклад українською мовою:

Коли я був малим, я організовував невелику **вечірку** у свого сусіда знизу, коли наставало **Різдво**. Батьки друга одягалися в костюми **Святого Миколая** і дарували гарно упаковані подарунки. І хоча я рано дізнався, що **Святий Миколай** не існує, на відміну від мого друга, але в той момент був дуже щасливим. **Новорічна ялинка** блищала вогнями, і коли я входив до кімнати друга з подарунком у руках, моє серце билось швидше від думки, як він буде розкрити обгортку.

Терміни «크리스마스» (*кхрісимаси*), «파티» (*пхаті*), «산타» (*сантха*), «트리» (*тхурі*) походять з англійських слів *Christmas* (Різдво), *party* (вечірка), *Santa* (Санта), *Tree* (дерево, в контексті новорічна ялинка). Проте, з культурологічного погляду, при перекладі можна використовувати термін "Святий Миколай", який є більш питомим та відповідним для українських читачів, замість вживаного в англійськомовних країнах терміна "Санта". Це слово поширилося в Кореї під впливом західних культурних традицій. Залежно від жанру есе, рекомендується зберігати загальне сприйняття тексту, проте за потреби можна перекласти текст з меншим рівнем адаптації та надати детальні пояснення культурних аспектів Кореї.

Висновки до другого розділу

Жанр есе поєднує елементи прози, поезії та філософських роздумів. Визначення цього жанру складне через його широке використання, помилкову класифікацію та історичні зміни. В Україні немає чіткої межі між есе та іншими жанрами. Есе характеризується невеликим обсягом, конкретною темою, суб'єктивним трактуванням, вільною композицією, невимушеністю розповіді та орієнтацією на розмовну мову. В корейській літературі жанр есе відображає багатогранну природу корейської культури. Корейські есеїсти звертаються до різних тем, висловлюють свої думки та роздуми, використовуючи різні стилістичні прийоми. Розуміння концепції есе в корейській літературі не завжди було чітким, але інтерес до нього зростає.

При перекладі есе важливо враховувати контекст та семантику слів, особливо при роздумах про вплив негативних думок на міжособистісні взаємини. Запозичення слів з інших мов в корейському есе є поширеною практикою, а їх переклад вимагає виваженості та ситуативного підходу. Також варто враховувати морфологічні компоненти слів та їх утворення. Перекладачі використовують різні методи перекладу, такі як пошук аналогів, транскрипцію, транслітерацію та калькування, щоб передати ідеї автора максимально точно.

Українському мовленню властиве використання запозичень, зокрема англiцизмiв. При перекладi тексту есе, в якому використовуються запозичення, перекладачi мають враховувати особливостi мови та специфiку цих запозичень. Це може включати вiдтворення звучання, правильне розташування акцентiв, врахування граматичних правил та збереження смислової навантаженостi.

При перекладi запозичень з англiйської мови, перекладачi можуть застосовувати рiзні пiдходи. Наприклад, вони можуть шукати еквiваленти запозичених слiв українською мовою, якi мають схоже звучання або значення. В iнших випадках, коли еквiваленти вiдсутнi, можуть застосовуватись транскрипцiя або транслiтерацiя, щоб зберегти звучання та вигляд запозичення.

Також важливо враховувати контекст та специфiку тексту при перекладi есе. Есе може включати поетичнi елементи, i тому перекладачам потрiбно знайти вiдповiдний стиль та тон, якi вiдповiдають авторській метi. Перекладачi повиннi бути чутливими до нюансiв та вiдтворювати iнтенцiю автора, зберiгаючи при цьому зрозумiлiсть та природнiсть українського тексту.

Український переклад есе з корейської мови також повинен враховувати культурнi реалiї та особливостi української аудиторiї. Перекладачi повиннi знати специфiку культури, щоб передати iдеї та образи, зрозумiлi українському читачевi. Вони можуть використовувати пояснювальнi коментарi або адаптовувати переклад. Загалом, переклад есе з корейської на українську мову є викликом, оскiльки вимагає не лише майстерностi мови, а й глибокого розумiння культурних, iсторичних та фiлософських аспектiв обох країн.

ВИСНОВКИ

Дипломна робота присвячена вивченню особливостей перекладу слів іноземного походження в корейській есеїстиці. З метою досягнення цієї мети, було поставлено і вирішено кілька завдань, таких як класифікація слів іноземного походження в корейській мові та виявлення їхніх особливостей, визначення жанру есе в корейській літературі, аналіз слів іноземного походження в корейських есе, виявлення проблем перекладу цих слів та зазначення можливих методів перекладу корейських слів іноземного походження на українську мову.

Результати дослідження підтвердили, що переклад слів іноземного походження в корейській есеїстиці вимагає особливої уваги та глибокого розуміння культурних та лінгвістичних контекстів.

Проведено дослідження корейської лексики, в результаті якого встановлено, що за походженням вона поділяється на питому, сіно-корейську та запозичену. Останні дві категорії становлять приблизно 70% загального обсягу лексики. У процесі дослідження виявлено співвідношення використання іншомовної та питомої лексики в корейській мові, яке становить приблизно 9:1. Серед сіно-корейської лексики виявлено значну кількість омонімів, що призводить до семантичних непорозумінь при сприйнятті тексту в цілому. Крім того, характерним для корейської мови є наявність гібридної лексики, утвореної з запозичених морфем. Гібридна лексика часто розглядається як неологізми, чия кількість швидко зростає. Попри те, що корейці перейшли на використання власного алфавіту — хангиль, іноді в тексті зустрічаються ієрогліфи. Варто відзначити також природу використання запозиченої лексики з англійської, японської, французької, німецької, латинської та інших мов, що нині поширена в різних сферах. Етимологічне різноманіття корейської лексики породжує питання про досягнення еквівалентності при перекладі корейських текстів.

Знання жанру есе, особливостей корейської мови та вірне передавання авторських намірів стають важливими факторами успішного перекладу. Отже, у рамках даного дослідження було здійснено спробу визначити жанр есе. Жанр есе

характеризується поєднанням елементів прози, поезії та філософських роздумів, що ускладнює його точне визначення. Внаслідок широкого використання, помилкової класифікації та історичних змін, жанр есе все ще трактується по-різному і не має чіткого визначення. Однак як у корейському, так і в українському літературознавстві есе наділяється певними характеристиками, які допомагають визначити термін «есе». Ці характеристики включають невеликий обсяг, конкретну тему, суб'єктивний підхід до написання, вільну композицію, невимушений стиль розповіді та орієнтацію на розмовну мову. Згідно з цими характеристиками, визначили «есе» в корейській літературі як невеликий за обсягом вільний текст, метою якого є розкриття суб'єктивної думки автора або висловлення його роздумів.

Частота використання іншомовної лексики в есе є частково залежною від стилю автора, проте її використання необхідне, оскільки, як вже було зазначено, вона становить значну частину корейської лексики. З цією метою ми дослідили методи перекладу іншомовної лексики з корейської мови в контексті корейських есе. У цьому дослідженні великий внесок у досягнення еквівалентності при перекладі іншомовної лексики зробили Віне, Дарбельне та Саяді. На основі їх досліджень ми пропонуємо наступні методи перекладу іншомовної лексики з корейської мови.

По-перше, прямий переклад варто застосовувати у випадках, коли в українській мові відсутній відповідний еквівалент для перекладу. Прямий переклад може включати запозичення (з асиміляцією або без неї), калькування, транскрипцію та транслітерацію. При транскрипції та транслітерації корейської мови в українському перекладознавстві зазвичай використовується система Концевича, особливо актуальна при перекладі корейських імен, топонімів та реалій.

По-друге, непрямий переклад, який включає такі методи, як транспозиція, модуляція, еквівалентність та адаптація, є варіантом перекладу, який рекомендується використовувати у випадках, коли в українській мові існує еквівалентний термін до корейського слова. Цей метод перекладу є особливо

корисним при перекладі запозиченої лексики корейської мови, оскільки значна частина цієї лексики також є запозиченою в українській мові. Також непрямий переклад особливо ефективний при перекладі сіно-корейської лексики.

Дана дипломна робота є важливим внеском у дослідження перекладу і розуміння особливостей перекладу слів іноземного походження в корейській есеїстиці. Отримані результати можуть бути використані в подальших дослідженнях та практичній роботі перекладачів, сприяючи покращенню якості перекладу слів іноземного походження в корейській есеїстиці й сприяючи збереженню автентичності та ефективності комунікації між різними культурами. Дослідження також може служити основою для розробки методичних підходів і рекомендацій для перекладачів, що працюють з корейською есеїстикою і стикаються з перекладом слів іноземного походження.

Загальним висновком можна сказати, що дослідження особливостей перекладу слів іноземного походження в корейській есеїстиці є важливим кроком у розвитку перекладознавства та вивченні культурної та лінгвістичної спадщини. Воно сприяє розширенню нашого розуміння процесу перекладу та виявленню проблем, з якими зіткнуться перекладачі, а також розробці практичних рекомендацій для досягнення більш точного та адекватного перекладу слів іноземного походження у корейській есеїстиці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балаклицький, М. А. Есе як художньо-публіцистичний жанр: Метод. матеріали для студ. зі спец. "Журналістика" / М. А. Балаклицький. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 74 с.
2. Ваховська О. В. Імперативи сучасності і переклад: від теорії перекладу до практики його університетського викладання / Ваховська О. В. – 2022.
3. Дроботенко М. Практикум підготовки і написання есе / Дроботенко Микола – Київ, 2018. – 27 с.
4. Концевич Л. Корееведение: Избранные работы / Лев Концевич., 2001. – 640 с. – (846301231).
5. Crystal D. English as a Global Language / Crystal. // Cambridge: Cambridge University Press. – 1997.
6. Hinds. Make mine burakku / Hinds, V. John. // Ohak Yonku. – 1974. – №10. – С. 108
7. Joh S. What's in a name? / S. Joh. // The Korea Herald. – 1989. – С. 8.
8. Jung K. Contact and convergence of English in Korea : дис. докт. філос. наук / Jung K. T. – University of Illinois at Urbana-Champaign, Urbana, 1998.
9. Jung K. Englishization in advertising in Korea / K. T. Jung. // 현대영미어문학. – 2001. – №19(3). – С. 91–107
10. Lee I. The Korean language / I. Lee, S. Ramsey. // Albany: State University of New York Press. – 2000
11. Morrow P. The users and uses of English in Japan / P.R. Morrow. // World Englishes. – 1987. – №6. – С. 49–62
12. RO M. Missing Mom: Testimony as Translation in Shin Kyung-Sook's "Please Look After Mom." / M.-J. RO. // Mosaic: An Interdisciplinary Critical Journal. – 2015. – №48(4). – С. 153–170.
13. Sayadi F. The Translation of Neologisms. Translation Journal and the Author / Forough Sayadi. // Digital Online Journal. – 2011. – №16(2).

14. Sohn H. The Korean language (Cambridge Language Surveys) / Ho-Min Sohn. // Cambridge: Cambridge University Press. – 2001. – C. 445
15. Takashi K. A sociolinguistic analysis of English borrowings in Japanese advertising texts / K. Takashi. // World Englishes. – 1991. – №9. – C. 327–341
16. Vinay J. A methodology for translation / J. Vinay, J. Darbelnet. // London/New York: Routledge. – 2000. – C. 84–93
17. 김성광. 시간은 없고, 잘하고는 싶고 / 김성광. – 파주시: 도서출판 푸른숲, 2020. – 208 c. – (9791156758143)
18. 김혜진. 윤오영의 수필문학 연구 / 김혜진. – 국내석사학위논문 경기대학교 교육대학원, 2006
19. 노명희. 한자어 문법 단위와 한자어 교육 / 노명희. // 국어국문학. – 2006. – №142. – C. 465–489
20. 노명희. 한자어의 어휘 형태론적 특성에 관한 연구 / 노명희. // 1995.
21. 송원양. 한국어 어휘체계의 차용어 개념과 분류에 대한 연구 / 송원양. // 인문사회 №21, 제 13 권 6 호. – 2022
22. 심재기. 한자어의 구조와 그 조어력 / 심재기. // 국어연구소: 국어생활. – 1987. – №8. – C. 25–39.
23. 이윤용. 저는 팬찮습니다만, / 이윤용. – 고양시: 위즈덤하우스, 2017. – 312 c. – (9788959134939)
24. 정경일. 외래어표기법 / 정경일. – 서울시: 커뮤니케이션북스, 2016. – 108 c. – (9791130449340)
25. 조성용. 삶에 지치고 사랑도 무너져갈 때 / 조성용. – 서울시: 경향 VR, 2021. – 376 c. – (9788969524621)
26. Бліндюк М. Чому зразкової есеїстики не існує [Електронний ресурс] / Марія Бліндюк // Культура читання і мистецтво книговидання. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://chytomo.com/chomu-zrazkovo-i-eseistyky-ne-isnuie/>

ДОДАТКИ

Додаток А.

Таблиця А.1

Сіно-корейська лексика	Питома корейська лексика	Український переклад
이유/理由 (ію) 291 000 000 зап.	까닭 (ккадак) 12 500 000 зап.	причина
지혜/智慧 (чіхе) 17 800 000 зап.	슬기 (сильгі) 11 000 000 зап.	мудрість
질문/質問 (чільмун) 168 000 000 зап.	물음 (мурим) 6 660 000 зап.	запитання
사각/四角 (сагак) 17 800 000 зап.	네모 (немо) 10 700 000 зап.	квадрат
속도/速度 (сокдо) 88 800 000 зап.	빠르기 (ппаригі) 1 180 000 зап.	швидкість
산/山 (сан) 109 000 000 зап./0,3 сек.	되 (мве) 2 230 000 зап./0,3 сек.	гора

Табл. А.1 Порівняння вживання лексики сіно-корейського та питома-корейського походження

Таблиця Б.1

Слово записане на хангилі	Слово записане ієрогліфічно	Український переклад	Транскрипція слова кирилицею	Чи зареєстроване слово в словнику
우크라이나인	-人	українець, українка, українці	<i>укхираїнаін</i>	Так
우크라이나어	-語	українська мова	<i>укхираїнао</i>	Так
폴란드인	-人	поляк, полячка, польки	<i>пхолландиін</i>	Так
폴란드어	-語	польська мова	<i>пхолландио</i>	Так
일본인	日本人	японець, японка, японці	<i>ільбонін</i>	Так
일본어	日本語	японська мова	<i>ільбоно</i>	Так
태국인	泰國人	таєць, тайка, тайці	<i>тхеугін</i>	Так
태국어	泰國語	тайська мова	<i>тхегуго</i>	Так
대인배	大人輩	людина з великим серцем	<i>теїнбе</i>	Ні
러브어	-語	мова любові	<i>лобио</i>	Ні

Табл. Б.1 Гібридна лексика корейської мови